

Namen en e-mailadressen:

Thoni Houtveen: Thoni.Houtveen@hu.nl

Henk van den Hurk: Henk.vandenHurk@hu.nl

Mirjam Snel: Mirjam.Snel@hu.nl

Anja Kamphuis: A.kamphuis@kpoa.nl

Titel: Het effect van (data) feedback op de instructiekwiteit van studenten.

Programmalijn: Denken over curriculum en didactiek

Presentatievorm: Presentatie = 10 minuten presenteren en een discussie in subgroepen (10 minuten), plenaire uitwisseling (10 minuten)

Trefwoorden: Interactief voorlezen / (Data) Feedback / Cyclisch model van opbrengstgericht werken

Abstract:

In de samenwerking tussen de HU-pabo en de omliggende scholen voor werkpleklers wordt intensief samengewerkt om dat wat studenten leren in de opleiding te verbinden met het instructiegedrag op de opleidingsschool. Het geven van (data) feedback is daarin een belangrijke middel om studenten te begeleiden in hun ontwikkeling. In dit onderzoek wordt gekeken of pabo-studenten die op hun werkplek worden geobserveerd en die feedback ontvangen van getrainde praktijkopleiders een grotere progressie vertonen dan studenten die worden geobserveerd door niet getrainde praktijkopleiders. De praktijkopleiders in de experimentele groep zijn in twee bijeenkomsten van 120 minuten getraind in het werken met gestandaardiseerde observatie instrumenten en het geven van feedback op geobserveerde lessen. Uit de resultaten blijkt dat het lukt om de feedback van praktijkopleiders te richten op de relevante kenmerken van een goede leesinstructie. Hoewel de studenten in beide onderzoek condities duidelijke progressie toonden, boekten de studenten uit de experimentele groep een grotere leerwinst op de belangrijkste afhankelijke variabele: de kwaliteit van de instructie.

Korte beschrijving:

Tijdens deze presentatie wordt ingegaan op de wijze waarop de HU-pabo samenwerkt met de omliggende scholen voor werkpleklers. Op grond van de feedback die de studenten in deze samenwerking van hun praktijkbegeleiders ontvangen, zijn zij in staat om hun instructiegedrag ten aanzien van interactief voorlezen te verbeteren.

Presentatie:**Inleiding**

In 2014 is op de HU-pabo het project "Versterking samenwerking lerarenopleiding en basisscholen" van gestart gegaan. Binnen dit project werken de pabo en basisscholen intensief samen om dat wat studenten leren in de opleiding te verbinden met het instructiegedrag op de opleidingsschool. Het geven van (data) feedback is daarin een belangrijke middel om studenten te begeleiden in hun ontwikkeling.

Theoretisch kader

Een belangrijk uitgangspunt in de opleiding van leraren is de koppeling tussen hetgeen we in theorie weten over effectieve instructie en het instructiegedrag van de leraar in de eigen praktijksituatie. Het geven van feedback is een krachtig middel om het leren en presteren te verbeteren (Hattie & Timperley, 2007; Kluger & DeNisi, 1996). Een complicerende factor is dat studenten de ontvangen feedback niet automatisch omzetten in actiepunten die tot verbetering leiden (Nicol & MacFarlane-Dick, 2006). Beide voorgaande aspecten, het verbinden van theorie en praktijk en het effectieve gebruik van feedback, zijn uitgewerkt in een opleidingsmodel, dat wordt aangeduid als het cyclisch model van opbrengstgericht werken (Van den Hurk, Houtveen, Van de Grift & Cras, 2014). Binnen dit model verzorgt de student, na een theoretisch aanbod op de opleiding, een interactieve voorleesles tijdens het werkpleklers. Hierbij wordt de student geobserveerd door de praktijkopleider met een gestandaardiseerd observatie

instrument. De resultaten van deze observaties zijn via een digitaal systeem onmiddellijk beschikbaar, zodat de praktijkopleider zeer gericht feedback kan geven. Tijdens de volgende les op de opleiding leert de student de observatiegegevens uit de eigen onderwijspraktijk in verband te brengen met de theorie over effectieve leesinstructie. De student formuleert, in overleg met docent en medestudenten, concrete verbeterpunten voor het instructiegedrag. Deze cyclus herhaalt zich wanneer de student een tweede les uitvoert op de werkplek. De feedback die in de loop van dit proces wordt verstrekt is verschillend van aard. Zo worden onder meer geobjectiveerde observatie gegevens teruggekoppeld (data-feedback). Tijdens deze procedure krijgt de student echter ook op verschillende momenten mondelinge feedback van de praktijkopleider, van collega-studenten en van docenten. Een belangrijk voordeel van deze expliciete koppeling tussen theorie en praktijk is dat studenten de gelegenheid wordt geboden om het geleerde direct toe te passen in de onderwijspraktijk waarbij zij intensief begeleid worden (Timperley, Wilson, Barrar, & Fung, 2007).

Praktijkvraag of onderzoeksvraag

Vertonen pabo-studenten die op hun werkplek worden geobserveerd en die feedback ontvangen van getrainde praktijkopleiders, een grotere progressie dan studenten die worden geobserveerd door niet getrainde praktijkopleiders?

Methode of ontwerp

Dit onderzoek kent een kleinschalige quasi-experimentele opzet, waarbij negen studenten in de experimentele groep zijn geobserveerd en van feedback voorzien door getrainde praktijkopleiders. De praktijkopleiders zijn in twee bijeenkomsten van 120 minuten getraind in het werken met gestandaardiseerde observatie instrumenten en het geven van feedback op geobserveerde lessen.

Resultaten

Uit de resultaten blijkt dat het lukt om de feedback van praktijkopleiders te richten op de relevante kenmerken van een goede leesinstructie. Hoewel de studenten in beide condities duidelijke progressie toonden, boekten de studenten uit de experimentele groep een grotere leerwinst op de belangrijkste afhankelijke variabele: de kwaliteit van de instructie, dan de studenten uit de controle groep.

Conclusie / discussie / implicaties voor de praktijk

Een nauwe samenwerking tussen de opleiding en de scholen, waarin gewerkt wordt volgens het cyclisch model van opbrengstgericht werken en de praktijkbegeleiders getraind worden in het geven van effectieve feedback, heeft een positieve invloed op het ontwikkeling van het instructiegedrag van pabostudenten. Dit onderzoek is uitgevoerd op een beperkt aantal scholen met een beperkt aantal praktijkopleiders en studenten. Dit werpt de vraag op onder welke condities deze aanpak ook gerealiseerd kan worden op een groter aantal scholen met een groter aantal praktijkopleiders en studenten.

Literatuur:

- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of educational research*, 77(1), 81-112.
- Kluger, A. N., & DeNisi, A. (1996). The effects of feedback interventions on performance: a historical review, a meta-analysis, and a preliminary feedback intervention theory. *Psychological bulletin*, 119(2), 254.
- Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2006). Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice. *Studies in higher education*, 31(2), 199-218.
- Timperley, H., Wilson, A., Barrar, H., & Fung, I. (2008). *Teacher professional learning and development*. Wellington, New Zealand: Ministry of Education. Available from <http://www.minedu.govt.nz/goto/bestevidencesynthesis>.
- Van den Hurk, H. T. G., Houtveen, A. A. M., Van de Grift, W. J. C. M., & Cras, D. W. P. (2014). Data-feedback in teacher training. Using observational data to improve student teachers' reading instruction. *Studies in Educational Evaluation*, 42, 71-78.